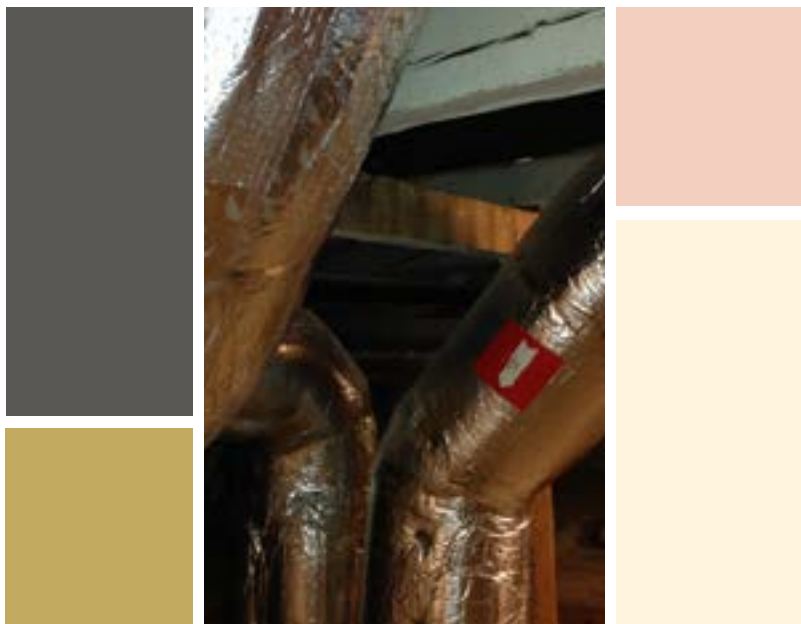

Fungerar ventilationen?

Obligatorisk ventilationskontroll OVK

Länsstyrelserna

Det är viktigt att ventilationen fungerar för att vi ska må bra. Ventilationssystemen tar in ren och frisk luft och transporterar bort gammal och dålig luft. Ventilationssystem i byggnader där människor vistas mer än tillfälligt ska därför kontrolleras enligt krav i byggreglerna. Den obligatoriska funktionskontrollen, OVK, är också viktig för att Sverige ska uppnå det nationella miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö, som bland annat innebär att människor inte får utsättas för skadliga luftföroreningar, ljudnivåer och radonhalter eller oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

VEM ANSVARA FÖR VAD?

Byggnadens ägare ska se till att anordningen drivs, fortlöpande tillses och underhålls så att den ger tillfredsställande skydd för säkerhet och hälsa vid användning, skötsel, underhåll, tillsyn och kontroll. Det är byggnadens ägare som också ska se till att fel och brister som upptäcks vid OVK åtgärdas omgående.

Byggnadsnämnden är tillsynsmyndighet och ska övervaka att reglerna om OVK efterlevs, och att besiktningsmän utför sitt arbete på korrekt sätt. Om byggnadsnämnden får in ett protokoll som visar att ventilationen inte är godkänd ska byggnadsnämnden vidta åtgärder gentemot byggnadens ägare.

BESIKTNING

OVK ska göras innan ett ventilationssystem tas i bruk för första gången (s.k. första besiktning). För de flesta byggnader ska OVK sedan göras regelbundet, vart tredje eller vart sjätte år (s.k. återkommande besiktning). För de återkommande besiktningarna gäller följande intervall:

Vart tredje år:

- Förskolor, skolor, vårdlokaler och liknande oavsett typ av ventilationssystem.
- Flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande med FT och FTX-ventilation.

Vart sjätte år:

- Flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande med F, FX och S-ventilation.

UNDANTAG FRÅN FUNKTIONSKONTROLL

Kravet på återkommande funktionskontroll gäller inte en- och tvåbostadshus med självdragsventilation eller mekanisk frånluftsventilation utan värmeåtervinning.

För dessa krävs endast kontroll vid nybyggnad och/eller nyinstallation.

Kravet gäller inte heller ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring, industribyggnader samt byggnader som är avsedda för totalförsvaret och som är av hemlig natur.

VAD SKA KONTROLLERAS?

Vid varje OVK ska det kontrolleras att:

- ventilationssystemet inte innehåller föroreningar som kan spridas i byggnaden
- instruktioner och skötselansvisningar finns lätt

tillgängliga

- ventilationssystemet i övrigt fungerar på det sätt som är avsett.

Vid den första besiktningen ska det dessutom kontrolleras att:

- funktionen och egenskaperna hos ventilationssystemet stämmer överens med gällande föreskrifter

Vid återkommande

besiktningar ska funktionskontrollanten:

- kontrollera att funktionen och egenskaperna hos ventilationssystemet i huvudsak överensstämmer med de föreskrifter som gällde när systemet togs i bruk
- undersöka vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra energihushållningen i ventilationssystemet och som inte medför ett försämrat inomhusklimat

KONTROLLEN SKA UTFÖRAS AV SAKKUNNIG FUNKTIONSKONTROLLANT

För att bli certifierad som funktionskontrollant ska kraven i 7–16 §§ i BFS 2011:16

uppfyllas. En certifierad funktionskontrollant kan ha behörighet N eller K.

SENARELÄGGNING AV BESIKTNINGSTIDPUNKT

Om det finns särskilda skäl kan byggnadsnämnden besluta om att senarelägga besiktningstidpunkten.

Särskilda skäl: till exempel om en byggnad inom en omedelbar framtid kommer att omfattas av en ändringsåtgärd, eller om byggnaden inte är i bruk.

INTYG OM GENOMFÖRD BESIKTNING

Funktionskontrollanten ska utfärda ett intyg som visar att besiktningen har gjorts, med datum för besiktningen, resultatet av kontrollen och datumet för nästa besiktning. Byggnadens ägare ska sätta upp intyget på väl synlig plats i byggnaden.

DE OLIKA VENTILATIONSSYSTEMEN

S-ventilation:
självdraagsventilation

F-ventilation: fläktventilation där frånluftsflödena är fläktstyrda

FT-ventilation: fläktventilation där både frånluft- och tilluftsflödena är fläktstyrda

FX-ventilation: F-ventilation med värmeåtervinning

FTX-ventilation: FT-ventilation med värmeåtervinning

MER INFORMATION:

Plan- och bygglagen (2010:900)
8 kap 25 §

Plan- och byggförordningen
(2011:338) 5 kap 1 §

Boverkets föreskrifter OVK 1
(BFS 2011:16)

Boverkets allmänna råd (2012:7)
om funktionskontroll av
ventilationssystem, OVKAR

Funktionskontrollanterna i
Sverige, [Funkis](#)

[Svensk ventilation](#)

Kontakta din kommun för att få
veta vad som gäller där du bor.

Tillsynsvägledning uppdaterad
december 2024.

Länsstyrelserna

www.lansstyrelsen.se